विकिस्रोतः

ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 03/അധ്യായഃ 06

ബ്രഹ്മണേ ശ്രീദേവ്യാ ഉപദേശവർണനമ്

ബ്രഹ്മോവാച

ഇതി പൃഷ്ടാ മയാ ദേവീ വിനയാവനതേന ച .

ഉവാച വചനം ശ്ലക്ഷ്ണമാദ്യാ ഭഗവതീ ഹി സാ .. 1 ..

ദേവ്യുവാച

സദൈകത്വം ന ഭേദോഽസ്തി സർവദൈവ മമാസ്യ ച .

യോഽസൗ സാഹമഹം യോഽസൗ ഭേദോഽസ്തി മതിവിഭ്രമാത് .. 2 ..

ആവയോരന്തരം സൂക്ഷ്മം യോ വേദ മതിമാൻഹി സഃ .

വിമുക്തഃ സ തു സംസാരാന്മുച്യതേ നാത്ര സംശയഃ .. 3 ..

ഏകമേവാദ്വിതീയം വൈ ബ്രഹ്മ നിത്യം സനാതനമ് .

ദ്വൈതഭാവം പുനര്യാതി കാല ഉത്പിത്സുസംജ്ഞകേ .. 4 ..

യഥാ ദീപസ്തഥോപാധേര്യോഗാത്സഞ്ജായതേ ദ്വിധാ .

ഛായേവാദർശമധ്യേ വാ പ്രതിബിമ്ബം തഥാവയോഃ .. 5 ..

ഭേദ ഉത്പത്തികാലേ വൈ സർഗാർഥം പ്രഭവത്യജ .

ദൃശ്യാദൃശ്യവിഭേദോഽയം ദ്വൈവിധ്യേ സതി സർവഥാ .. 6 ..

നാഹം സ്ത്രീ ന പുമാംശ്ചാഹം ന ക്ലീബം സർഗസംക്ഷയേ .

സർഗേ സതി വിഭേദഃ സ്യാത്കല്പിതോഽയം ധിയാ പുനഃ .. 7 ..

അഹം ബുദ്ധിരഹം ശ്രീശ്ച ധൃതിഃ കീർതിഃ സ്മൃതിസ്തഥാ .

ശ്രദ്ധാ മേധാ ദയാ ലജ്ജാ ക്ഷുധാ തൃഷ്ണാ തഥാ ക്ഷമാ .. 8 ..

കാന്തിഃ ശാന്തിഃ പിപാസാ ച നിദ്രാ തന്ദ്രാ ജരാജരാ .

വിദ്യാവിദ്യാ സ്പൃഹാ വാഞ്ഛാ ശക്തിശ്ചാശക്തിരേവ ച .. 9 ..
വസാ മജ്ജാ ച ത്വക്ചാഹം ദൃഷ്ടിർവാഗനൃതാനൃതാ .
പരാ മധ്യാ ച പശ്യന്തീ നാഡ്യോഽഹം വിവിധാശ്ച യാഃ .. 10 ..
കിം നാഹം പശ്യ സംസാരേ മദ്വിയുക്തം കിമസ്തി ഹി .
സർവമേവാഹമിത്യേവം നിശ്ചയം വിദ്ധി പദ്മജ .. 11 ..
ഏതൈർമേ നിശ്ചിതൈ രൂപൈർവിഹീനം കിം വദസ്വ മേ .
തസ്മാദഹം വിധേ ചാസ്മിൻസർഗേ വൈ വിതതാഭവമ് .. 12 ..
നൂനം സർവേഷു ദേവേഷു നാനാനാമധരാ ഹ്യഹമ് .
ഭവാമി ശക്തിരൂപേണ കരോമി ച പരാക്രമമ് .. 13 ..
ഗൗരീ ബ്രാഹ്മീ തഥാ രൗദ്രീ വാരാഹീ വൈഷ്ണവീ ശിവാ .
വാരുണീ ചാഥ കൗബേരീ നാരസിംഹീ ച വാസവീ .. 14 ..
ഉത്പന്നേഷു സമസ്തേഷു കാര്യേഷു പ്രവിശാമി താൻ .
കരോമി സർവകാര്യാണി നിമിത്തം തം വിധായ വൈ .. 15 ..
ജലേ ശീതം തഥാ വഹ്നാവൗഷ്ണ്യം ജ്യോതിർദിവാകരേ .
നിശാനാഥേ ഹിമാ കാമം പ്രഭവാമി യഥാ തഥാ .. 16 ..
മയാ ത്യക്തം വിധേ നൂനം സ്പന്ദിതും ന ക്ഷമം ഭവേത് .
ജീവജാതം ച സംസാരേ നിശ്ചയോഽയം ബ്രുവേ ത്വയി .. 17 ..
അശക്തഃ ശങ്കരോ ഹന്തും ദൈത്യാൻകില മയോജ്ഝിതഃ .
ശക്തിഹീനം നരം ബ്രൂതേ ലോകശ്ചൈവാതിദുർബലമ് .. 18 ..
രുദ്രഹീനം വിഷ്ണുഹീനം ന വദന്തി ജനാഃ കില .
ശക്തിഹീനം യഥാ സർവേ പ്രവദന്തി നരാധമമ് .. 19 ..
പതിതഃ സ്ഖലിതോ ഭീതഃ ശാന്തഃ ശത്രുവശം ഗതഃ .
അശക്തഃ പ്രോച്യതേ ലോകേ നാരുദ്രഃ കോഽപി കഥ്യതേ .. 20 ..
തദ്വിദ്ധി കാരണം ശക്തിര്യഥാ ത്വം ച സിസൃക്ഷസി .
ഭവിതാ ച യദാ യുക്തഃ ശക്ത്യാ കർതാ തദാഖിലമ് .. 21 ..
തഥാ ഹരിസ്തഥാ ശംഭുസ്തഥേന്ദ്രോഽഥ വിഭാവസുഃ .

ശശീ സൂര്യോ യമസ്ത്വഷ്ടാ വരുണഃ പവനസ്തഥാ .. 22 ..

ധരാ സ്ഥിരാ തദാ ധർതും ശക്തിയുക്താ യദാ ഭവേത് .

അന്യഥാ ചേദശക്താ സ്യാത്പരമാണോശ്ച ധാരണേ .. 23 ..

തഥാ ശേഷസ്തഥാ കൂർമോ യേഽന്യേ സർവേ ച ദിഗ്ഗജാഃ .

മദ്യുക്താ വൈ സമർഥാശ്ച സ്വാനി കാര്യാണി സാധിതുമ് .. 24 ..

ജലം പിബാമി സകലം സംഹരാമി വിഭാവസുമ് .

പവനം സ്തമ്ഭയാമ്യദ്യ യദിച്ഛാമി തഥാചരമ് .. 25 ..

തത്ത്വാനാം ചൈവ സർവേഷാം കദാപി കമലോദ്ഭവ .

അസതാം ഭാവസന്ദേഹഃ കർതവ്യോ ന കദാചന .. 26 ..

കദാചിത്പ്രാഗഭാവഃ സ്യാത്പ്രധ്വംസാഭാവ ഏവ വാ .

മൃത്പിണ്ഡേഷു കപാലേഷു ഘടാഭാവോ യഥാ തഥാ .. 27 ..

അദ്യാത്ര പൃഥിവീ നാസ്തി ക്വ ഗതേതി വിചാരണേ .

സഞ്ജാതാ ഇതി വിജ്ഞേയാ അസ്യാസ്തു പരമാണവഃ .. 28 ..

ശാശ്വതം ക്ഷണികം ശൂന്യം നിത്യാനിത്യം സകർതുകമ് .

അഹങ്കാരാഗ്രിമഞ്ചൈവ സപ്തഭേദൈർവിവക്ഷിതമ് .. 29 ..

ഗൃഹാണാജ മഹതത്ത്വമഹങ്കാരസ്തദുദ്ഭവഃ .

തതഃ സർവാണി ഭൂതാനി രചയസ്വ യഥാ പുരാ .. 30 ..

വ്രജന്തു സ്വാനി ധിഷ്ണ്യാനി വിരച്യ നിവസന്തു വഃ .

സ്വാനി സ്വാനി ച കാര്യാണി കുർവന്തു ദൈവഭാവിതാഃ .. 31 ..

ഗൃഹാണേമാം വിധേ ശക്തിം സുരൂപാം ചാരുഹാസിനീമ് .

മഹാസരസ്വതീം നാമ്നാ രജോഗുണയുതാം വരാമ് .. 32 ..

ശ്വേതാമ്ബരധരാം ദിവ്യാം ദിവ്യഭൂഷണഭൂഷിതാമ് .

വരാസനസമാരൂഢാം ക്രീഡാർഥം സഹചാരിണീമ് .. 33 ..

ഏഷാ സഹചരീ നിത്യം ഭവിഷ്യതി വരാങ്ഗനാ .

മാവമംസ്ഥാ വിഭൂതിം മേ മത്വാ പൂജ്യതമാം പ്രിയാമ് .. 34 ..

ഗച്ഛ ത്വമനയാ സാർധം സത്യലോകം ബതാശു വൈ .

ബീജാച്ചതുർവിധം സർവം സമുത്പാദയ സാമ്പ്രതമ് .. 35 ..

ലിങ്ഗകോശാശ്ച ജീവൈസ്തൈഃ സഹിതാഃ കർമഭിസ്തഥാ .

വർതന്തേ സംസ്ഥിതാഃ കാലേ താൻകുരു ത്വം യഥാ പുരാ .. 36 ..

കാലകർമസ്വഭാവാദ്യൈഃ കാരണൈഃ സകലം ജഗത് .

സ്വഭാവസ്വഗുണൈര്യുക്തം പൂർവവത്സചരാചരമ് .. 37 ..

മാനനീയസ്ത്വയാ വിഷ്ണുഃ പൂജനീയശ്ച സർവദാ .

സത്ത്വഗുണപ്രധാനത്വാദധികഃ സർവതഃ സദാ .. 38 ..

യദാ യദാ ഹി കാര്യം വോ ഭവിഷ്യതി ദുരത്യയമ് .

കരിഷ്യതി പൃഥിവ്യാം വൈ അവതാരം തദാ ഹരിഃ .. 39 ..

തിര്യഗ്യോനാവഥാന്യത്ര മാനുഷീം തനുമാശ്രിതഃ .

ദാനവാനാം വിനാശം വൈ കരിഷ്യതി ജനാർദനഃ .. 40 ..

ഭവോഽയം തേ സഹായശ്ച ഭവിഷ്യതി മഹാബലഃ .

സമുത്പാദ്യ സുരാൻസർവാന്വിഹരസ്വ യഥാസുഖമ് .. 41 ..

ബ്രാഹ്മണാഃ ക്ഷത്രിയാ വൈശ്യാ നാനായജ്ഞൈഃ സദക്ഷിണൈഃ .

യജിഷ്യന്തി വിധാനേന സർവാന്വഃ സുസമാഹിതാഃ .. 42 ..

മന്നാമോച്ചാരണാത്സർവേ മഖേഷു സകലേഷു ച .

സദാ തൃപ്താശ്ച സന്തുഷ്ടാ ഭവിഷ്യധ്വം സുരാഃ കില .. 43 ..

ശിവശ്ച മാനനീയോ വൈ സർവഥാ യത്തമോഗുണഃ .

യജ്ഞകാര്യേഷു സർവേഷു പൂജനീയഃ പ്രയത്നതഃ .. 44 ..

യദാ പുനഃ സുരാണാം വൈ ഭയം ദൈത്യാദ്ഭവിഷ്യതി .

ശക്തയോ മേ തദോത്പന്നാ ഹരിഷ്യന്തി സുവിഗ്രഹാഃ .. 45 ..

വാരാഹീ വൈഷ്ണവീ ഗൗരീ നാരസിംഹീ സദാശിവാ .

ഏതാശ്ചാന്യാശ്ച കാര്യാണി കുരു ത്വം കമലോദ്ഭവ .. 46 ..

നവാക്ഷരമിമം മന്ത്രം ബീജധ്യാനയുതം സദാ .

ജപൻസർവാണി കാര്യാണി കുരു ത്വം കമലോദ്ഭവ .. 47 ..

മന്ത്രാണാമുത്തമോഽയം വൈ ത്വം ജാനീഹി മഹാമതേ .

ഹൃദയേ തേ സദാ ധാര്യഃ സർവകാമാർഥസിദ്ധയേ .. 48 ..

ഇത്യുക്ത്വാ മാം ജഗന്മാതാ ഹരിം പ്രാഹ ശുചിസ്മിതാ .

വിഷ്ണോ വ്രജ ഗൃഹാണേമാം മഹാലക്ഷ്മീം മനോഹരാമ് .. 49 ..

സദാ വക്ഷഃസ്ഥലേ സ്ഥാനേ ഭവിതാ നാത്ര സംശയഃ .

ക്രീഡാർഥം തേ മയാ ദത്താ ശക്തിഃ സർവാർഥദാ ശിവാ .. 50 ..

ത്വയേയം നാവമന്തവ്യാ മാനനീയാ ച സർവദാ .

ലക്ഷ്മീനാരായണാഖ്യോഽയം യോഗോ വൈ വിഹിതോ മയാ .. 51 ..

ജീവനാർഥം കൃതാ യജ്ഞാ ദേവാനാം സർവഥാ മയാ .

അവിരോധേന സങ്ഗേന വർതിതവ്യം ത്രിഭിഃ സദാ .. 52 ..

ത്വം ച വേധാഃ ശിവസ്ത്വേതേ ദേവാ മദ്ഗുണസമ്ഭവാഃ .

മാന്യാഃ പൂജ്യാശ്ച സർവേഷാം ഭവിഷ്യന്തി ന സംശയഃ .. 53 ..

യേ വിഭേദം കരിഷ്യന്തി മാനവാ മൂഢചേതസഃ .

നിരയം തേ ഗമിഷ്യന്തി വിഭേദാന്നാത്ര സംശയഃ .. 54 ..

യോ ഹരിഃ സ ശിവഃ സാക്ഷാദ്യഃ ശിവഃ സ സ്വയം ഹരിഃ .

ഏതയോർഭേദമാതിഷ്ഠന്നരകായ ഭവേന്നരഃ .. 55 ..

തഥൈവ ദ്രുഹിണോ ജ്ഞേയോ നാത്ര കാര്യാ വിചാരണാ .

അപരോ ഗുണഭേദോഽസ്തി ശൃണു വിഷ്ണോ ബ്രവീമി തേ .. 56 ..

മുഖ്യഃ സത്ത്വഗുണസ്തേഽസ്തു പരമാത്മവിചിന്തനേ .

ഗൗണത്വേഽപി പരൗ ഖ്യാതൗ രജോഗുണതമോഗുണൗ .. 57 ..

ലക്ഷ്മ്യാ സഹ വികാരേഷു നാനാഭേദേഷു സർവദാ .

രജോഗുണയുതോ ഭൂത്വാ വിഹരസ്വാനയാ സഹ .. 58 ..

വാഗ്ബീജം കാമരാജം ച മായാബീജം തൃതീയകമ് .

മന്ത്രോഽയം ത്വം രമാകാന്ത മദ്ദത്തഃ പരമാർഥദഃ .. 59 ..

ഗൃഹീത്വാ ജപ തം നിത്യം വിഹരസ്വ യഥാസുഖമ് .

ന തേ മൃത്യുഭയം വിഷ്ണോ ന കാലപ്രഭവം ഭയമ് .. 60 ..

യാവദേഷ വിഹാരോ മേ ഭവിഷ്യതി സുനിശ്ചയഃ .

സംഹരിഷ്യാമ്യഹം സർവം യദാ വിശ്വം ചരാചരമ് .. 61 ..

ഭവന്തോഽപി തദാ നൂനം മയി ലീനാ ഭവിഷ്യഥ .

സ്മർതവ്യോഽയം സദാ മന്ത്രഃ കാമദോ മോക്ഷദസ്തഥാ .. 62 ..

ഉദ്ഗീഥേന ച സംയുക്തഃ കർതവ്യഃ ശുഭമിച്ഛതാ .

കാരയിത്വാഥ വൈകുണ്ഠം വസ്തവ്യം പുരുഷോത്തമ .. 63 ..

വിഹരസ്വ യഥാകാമം ചിന്തയന്മാം സനാതനീമ് .

ബ്രഹ്മോവാച

ഇത്യുക്ത്വാ വാസുദേവം സാ ത്രിഗുണാ പ്രകൃതിഃ പരാ .. 64 ..

നിർഗുണാ ശങ്കരം ദേവമവോചദമൃതം വചഃ .

ദേവ്യുവാച

ഗൃഹാണ ഹരഗൗരീം ത്വം മഹാകാലീം മനോഹരാമ് .. 65 ..

കൈലാസം കാരയിത്വാ ച വിഹരസ്വ യഥാസുഖമ് .

മുഖ്യസ്തമോഗുണസ്തേഽസ്തു ഗൗണൗ സത്ത്വരജോഗുണൗ .. 66 ..

വിഹരാസുരനാശാർഥം രജോഗുണതമോഗുണൗ .

തപസ്തപ്തം തഥാ കർതും സ്മരണം പരമാത്മനഃ .. 67 ..

സർവസത്ത്വഗുണഃ ശാന്തോ ഗൃഹീതവ്യഃ സദാനഘ .

സർവഥാ ത്രിഗുണാ യൂയം സൃഷ്ടിസ്ഥിത്യന്തകാരകാഃ .. 68 ..

ഏഭിർവിഹീനം സംസാരേ വസ്തു നൈവാത്ര കുത്രചിത് .

വസ്തുമാത്രം തു യദ്ദൃശ്യം സംസാരേ ത്രിഗുണം ഹി തത് .. 69 ..

ദൃശ്യം ച നിർഗുണം ലോകേ ന ഭൂതം നോ ഭവിഷ്യതി .

നിർഗുണഃ പരമാത്മാസൗ ന തു ദൃശ്യഃ കദാചന .. 70 ..

സഗുണാ നിർഗുണാ ചാഹം സമയേ ശങ്കരോത്തമാ .

സദാഹം കാരണം ശമ്ഭോ ന ച കാര്യം കദാചന .. 71 ..

സഗുണാ കാരണത്വാദ്വൈ നിർഗുണാ പുരുഷാന്തികേ .

മഹത്തത്ത്വമഹങ്കാരോ ഗുണാഃ ശബ്ദാദയസ്തഥാ .. 72 ..

കാര്യകാരണരൂപേണ സംസരന്തേ ത്വഹർനിശമ് ..

സദുദ്ഭൂതസ്ത്വഹങ്കാരസ്തേനാഹം കാരണം ശിവാ .. 73 ..

അഹങ്കാരശ്ച മേ കാര്യം ത്രിഗുണോഽസൗ പ്രതിഷ്ഠിതഃ .

അഹങ്കാരാന്മഹത്തത്ത്വം ബുദ്ധിഃ സാ പരികീർതിതാ .. 74 ..

മഹത്തത്ത്വം ഹി കാര്യം സ്യാദഹങ്കാരോ ഹി കാരണമ് .

തന്മാത്രാണി ത്വഹങ്കാരാദുത്പദ്യന്തേ സദൈവ ഹി .. 75 ..

കാരണം പഞ്ചഭൂതാനാം താനി സർവസമുദ്ഭവേ .

കർമേന്ദ്രിയാണി പംചൈവ പഞ്ച ജ്ഞാനേന്ദ്രിയാണി ച .. 76 ..

മഹാഭൂതാനി പഞ്ചൈവ മനഃ ഷോഡശമേവ ച .

കാര്യഞ്ച കാരണഞ്ചൈവ ഗണോഽയം ഷോഡശാത്മകഃ .. 77 ..

പരമാത്മാ പുമാനാദ്യോ ന കാര്യം ന ച കാരണമ് .

ഏവം സമുദ്ഭവഃ ശമ്ഭോ സർവേഷാമാദിസമ്ഭവേ .. 78 ..

സംക്ഷേപേണ മയാ പ്രോക്തസ്തവ തത്ര സമുദ്ഭവഃ .

വ്രജന്ത്വദ്യ വിമാനേന കാര്യാർഥം മമ സത്തമാഃ .. 79 ..

സ്മരണാദ്ദർശനം തുഭ്യം ദാസ്യേഽഹം വിഷമേ സ്ഥിതേ .

സ്മർതവ്യാഹം സദാ ദേവാഃ പരമാത്മാ സനാതനഃ .. 80 ..

ഉഭയോഃ സ്മരണാദേവ കാര്യസിദ്ധിരസംശയമ് .

ബ്രഹ്മോവാച

ഇത്യുക്ത്വാ വിസസർജാസ്മാന്ദത്ത്വാ ശക്തീഃ സുസംസ്കൃതാഃ .. 81 ..

വിഷ്ണവേഽഥ മഹാലക്ഷ്മീം മഹാകാലീം ശിവായ ച .

മഹാസരസ്വതീം മഹ്യം സ്ഥാനാത്തസ്മാദ്വിസർജിതാഃ .. 82 ..

സ്ഥലാന്തരം സമാസാദ്യ തേ ജാതാഃ പുരുഷാ വയമ് .

ചിന്തയന്തഃ സ്വരൂപം തത്പ്രഭാവം പരമാദ്ഭുതമ് .. 83 ..

വിമാനം തത്സമാസാദ്യ സംരൂഢാസ്തത്ര വൈ ത്രയഃ .

ന ദ്വീപോഽസൗ ന സാ ദേവീ സുധാസിന്ധുസ്തഥൈവ ച ..

പുനർദൃഷ്ടം വിമാനം വൈ തത്രാസ്മാഭിർന ചാന്യഥാ .. 84 ..

ആസാദ്യ തസ്മിന്വിതതേ വിമാനേ

പ്രാപ്താ വയം പങ്കജസന്നിധൗ ച .

മഹാർണവേ യത്ര ഹതൗ ദുരത്യയൗ

മുരാരിണാ തൗ മധുകൈടഭാഖ്യൗ .. 85 ..

ഇതി ശ്രീദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം തൃതീയസ്കന്ധേ ബ്രഹ്മണേ ശ്രീദേവ്യാ ഉപദേശവർണനം നാമ ഷഷ്ഠോഽധ്യായഃ .. 6 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_03/അധ്യായഃ_06&oldid=75585"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

-